

TEKSTI JA KUVAT: SAMU SAURAMA

Aktiivinen miniteatteri

Ajoittain tulee eteen tarve mahdollisimman pienelle mutta hyvin soivalle kaiuttimelle. Profelin mallisto lähestyy tarvitsijaa hyvin kompaktilla työpöydällekin mahtuvalla aktiivikaiuttimella ja sille erinomaisesti sopivalla subwooferilla.

Profel kuuluu suomalaisiin kaiutinvalmistajiin. Merkki ei vain ole yhtä tunnettu kotikuuntelijoiden kuin musiikin tekijöiden parissa. Tämä on varsin yleistä niillä valmistajilla, jotka keskittyvät aktiivikaiuttimiin. Etenkin kompaktikokoiselle aktiivikaiuttimelle alkaa kyllä olla käyttökohteita kotonakin yhä enemmän.

Kannettavalta MP3-soittimelta voi soittaa hyvälaatuista musiikkia, kunhan siihen liittää kunnolliset kaiuttimet. iPodin ja muiden vastaavien henkeen iso vahvistin ei sovi, mutta aktiivikaiutinpari ja mahdollisesti vähän piiloon sijoitettu subwoofer mahdollistavat erittäin yksinkertaisen musiikkilaitteiston. Tietokonekin

alkaa yleistyä ohjelmalähteeksi, ja siitä saa ulos monikanavaistakin ääntä kotiteatterin, musiikkikuuntelijan tai vaativan pelaajan tarpeisiin.

Kotikäyttöön suunniteltu

PA31 on Profelin kotikäyttöön suunnitellun Pro Audio -sarjan pienin malli. Kotelo on suljettua mallia, ja siinä majoilee kolmetuumainen bassokeskiääninen ja tuuman tekstiilikalottidiskantti. Viimeistely on siistiä, mutta peruslaatuista. Kotelon levyjen saumat on jätetty näkyville, eikä niitä ole yritettykään häivyttää. Väri vaihtoehtoja on kohtuullisen runsaasti eli jokaiselle jotakin.

Takalevyssä on tasonsäätö, linjatasoinen rca-liitäntä, virtakytkin ja virtajohtoon liitin. Tasonsäädön nuppiin kaipaisi kyllä tukevampaa henkeä, nykyinen ei ole kovinkaan vakuuttava. Juuri rca-liittännän käyttö balansoidun xlr:n sijaan erottaa Pro Audio -sarjan studioon tähdätyistä, muuten rakenne on identtinen.

Subwoofer PA80SW:n erikoisuus on kaistanpäästökotelon ja passiivielementin yhdistäminen. Aktiivielementti on piilossa kotelon sisällä olevassa väliseinässä ja etulevyssä oleva kahdeksantuumainen passiivisäteilijä korvaa kaistanpäästökotelossa yleensä näkyvän refleksiputken toistaen koko äänialueen. Pohjassa on kumitassut, jotka estävät värähtelyjen johtumisen lattiaan. Säädöt kattavat hyvin normaalit tarpeet. Vaiheenkäännölle on vaihtoehdot 0 ja 180 astetta.

Alipäästösuoitimelle ei ole ohitusta, mutta maksimiasento 150 hertsia toimii riittävän hyvin käytännön ohittimena, kun surroundvahvistin hoitaa bassojen jaon. Tämä siitä huolimatta, että hyvin pienten PA31-satelliittien kanssa kannattaa etenkin elokuvakäytössä koettaa mieluummin 100–120 hertsin kuin tyypillistä 80 hertsin jakotaajuutta, jotta bassopää ei ylioahjaa pieniä bassoelementtejä, ja saadaan

Subwooferin vahvistimessa on myös aktiivisuodin pääkaiuttimien bassopään rajoittamiseksi.

vähän lisää bodya esimerkiksi miehen ääneen. Erikoisuutena on säädettävä aktiivinen ylipäästösuodin kahdelle pääkaiuttimelle. Tämä mahdollistaa hyvän subwooferin ja satelliittien sovituksen myös musiikkijärjestelmässä.

Puhtaasti ja hillitysti

Pelkkiä PA31:ä kuunneltaessa huomaa heti, että oikea sijoituspaikka on seinänvierus. Keskilattialla kaukana rajapinnoista bassoista ei kuulu mitään, ja alakeskialuekin jää ohueksi. Seinässä kiinni balanssi on melko neutraali, mutta silloinkin isossa kuuntelutilassa vielä aavistuksen enemmän kirkkaaseen kuin yhtään paksuun taipuvainen. Keski-alue on poikkeuksellisen siisti ilman mitään rosoja ja diskantti kirkas olematta äksy. Räkämetallikin toistuu juuri vaille korvien kipunointia. Näin pieni kaiutin on jotakuinkin täysin ympärisäteilevä, joten huone vaikuttaa etäältä kuunneltaessa ääneen hyvin paljon.

Stereokuva on pieneen ja vähän suuntaavaan keskiaänielementtiin suhteutettuna erinomainen. Avoimuutta ja ilmavuutta on kiitettävän hyvin, jos toki asiat maalataan hyvin leveällä pensselillä. Instrumentit sijoittuvat silti riittävän selkeinä ja jopa syvyysuuntaa avataan vähän. Seinustasijoituksella basso on sävykäs, ja kohtuullisilla voimakkuuksilla on potkuakin, mutta pienen elementin äänenpainearvat loppuvat melko pian. Osa "ongelmaa" on sekin, että ääni on muuten erittäin puhdas, eikä voimakkuuden nousu aiheuta muita lieveilmiöitä, eli bassokapasiteetin loppuminen paistaa ainoana rikkana rokassa.

Subwoofer auttaa monessa suhteessa

Haluttaessa hillittyä suurempia äänenvoimakkuuksia subwoofer tulee apuun. Joko niin, että

Profel PA31

Hinta: 310 € / kpl
Mitat (l x k x s): 11 x 17,5 x 14,5 cm
Massa: 2,1 kg
Toimintaperiaate: 2-tie, suljettu

Profel kaiutinjalka 30-sarjalle

Hinta: 100 € / kpl
Mitat (l x k x s): 17 x 69,5 x 21 cm
Massa: 6,8 kg

Profel PA80SW

Hinta: 895 €
Mitat (l x k x s): 27,8 x 27,8 x 27,8 cm
Massa: 10,6 kg
Toimintaperiaate: kaistanpäästö passiivielementein
Lisätietoja: Profel Oy, puh. 020 775 6630, www.profel.fi

- + Tasapainotettu onnistuneesti pienen tilan seinustasijoitukseen
- + Selkeä, puhdas ja erotteleva huolimatta miniatyyrikoostaan
- Melko vaatimattomat äänenpaineresurssit, subwooferin käyttö auttaa paljon

Musiikki **8+**

Elokuva **8½**

Jalustassa on järkevästi valmiina virta- ja signaalijohdot toisistaan riittävän hyvin erotettuna.

sen suotimella rajataan satelliittien bassotoisto tai sitten surroundvahvistimella tehdään sama asia. Tällöin kapasiteettia riittää paremmin, ja rajaavaksi tekijäksi muodostuvatkin lisäbasson kyvyt. PA80SW onnistuu tuottamaan varsin hyvin integroituvaa matalaa. Murahdusta ja potkua on yllättävän hyvin kunhan äänenpainearvat pysyvät järkevinä. Sopivilla säädöillä yleissävyyntäkin saadaan lisää mehevyttä ja yleistä auktoriteettia.

Sekä kaistanpäästökoteloita että passiivielementtejä on haukuttu paljon heikosta iskuäänitoistosta. Tällä perusteella kahden pelottavan tekniikan yhdistelmä olisi tietysti katastrofi. Aivan nopeimpiin bassotyyppisiin Profel ei kuulu, mutta se kumoaa kyllä ennakkoluulot varsin nopeasti kohtuullisen napakalla menolla. Suuremmilla voimakkuuksilla – tai jos levyllä on jotain ultramatalaa – kahdeksantuumaisen passiivielementin liikevara loppuu kesken, ja rusahtelu alkaa. Kunhan materiaali ei ole poikkeuksellisen hankalaa, ei ainakaan kerrostalokuuntelijalla pitäisi olla kapasiteetin suhteen ongelmia.

Kun PA31 on alunperinkin suunniteltu seinää vasten laitettavaksi, on selvää, että monikanavainen viisikkokin sijoitetaan jokainen kaiutin seinää vasten. Sekä elokuvalla että monikanavaisella musiikilla järjestelmä luo erittäin miellyttävän puhtaan ja riittävän erottelukykyisen äänen laajalle alueelle. Pieneen teatteri- ja musiikkihuoneeseen valinta on ehdottomasti kokeilemisen arvoinen.